

VK GRATULERAR KRISTO IVANOV 70 ÅR I MORGON

Källa: Västerbotten-Kuriren VK
fredag 19 oktober 2007

Säkerhetsrisk i spionens ögon

Professor emeritus i informatik vid Umeå universitet, Kristo Ivanov, har verkligen en levnadshistoria som berör. Han föddes av bulgariska föräldrar i forna Jugoslavien, växte upp i Italien och Brasilien och kom till Sverige 1961. Och blev inte godkänd av en spion...

Kristo arbetade på LM Ericsson 1961-63 och IBM i Stockholm 1963-74, men hade innan dess ett erbjudande om jobb på Facit Electronics, som hade uppdrag för försvaret.

– Men det jobbet fick jag inte. Jag säkerhetskontrollerades av försvarets kommandoexpedition och den som beslutade om det var Stig Wennerström. Just det, han som två år senare greps för spioneri. En kul poäng att han räknade mig som en säkerhetsrisk...

Trots denna bisarra händelse säger han:

– Jag känner mig integrerad i det svenska samhället efter att ha bott i landet i 46 år och är också gift med svenska Gunnela. Som före detta utlänning skulle jag väl i dag betecknas som evig invandrare...

När Kristo (som var ensam barn) var ett år, 1938, flyttade hans föräldrar från Belgrad till Milano i Italien, där hans pappa arbetade som diplomat på bulgariska konsulatet. 1945 när det genomlidna kriget tog slut kallade den nya kommunistiska bulgariska regimen hem sina diplomater.

Flerspråkig

– Men pappa ville inte återvända av politiska skäl, och blev ställd på bar backe. Två år efter krigsslutet, 1947, emigrerade han till São Paulo i Brasilien. Jag och mamma, som var apotekare, blev kvar men 1950 flyttade även vi till fattigdom i Brasilien.

Kristo kan sju språk. Han talade bulgariska med sina föräldrar, lärde sig italienska under Milano-åren samt portugisiska och spanska när han kom till Brasilien.

Efter utbildning inom flygvapnets tekniska högskola under fem år blev han civilingenjör. Han arbetade under en tid i både Frankrike och USA, så man kan förstås lägga till franska och engelska på hans språklista.

– I början av 60-talet var min tanke att se mig om i världen och ville komma till ett land som jag inte hade förutfattade meningar om. Jag valde mellan Kanada, Japan och Sverige. Och det blev alltså Sverige...

Lektor i Umeå

1971 doktorerade Kristo i informatik och fem år senare kom han till Umeå universitet som extra lektor. 1978-84 var han ordinarie lektor i Linköping och tjänstgjorde också periodvis på Stockholms universitet

och Tekniska högskolan. 1984 återkom han till Umeå universitet och var där fram till pensionen 2002. Han var den förste professorn i informatik i Umeå. Han var den som byggde upp och etablerade den forskningen här.

Kristo hade träffat Stockholmstjejen Gunnela första gången redan 1961.

– Våra vägar skildes åt, men så träffades vi igen 1980. 1987 gifte vi oss i Helena Elisabeth-kyrkan i Umeå.

Emeritus-liv

Kristo upplever emerituslivet som präglad å ena sidan av en bitterljuv medvetenhet om vad han lyckades bygga upp och å andra sidan av en "nykter målmedveten uppgivenhet" vad beträffar förvaltningen av hans intellektuella arv.

– Kommersialiseringen av forskningen har felaktigt ställts mot spöket av forskningens frihet. Det bortser från att frihet är inte bara

FAKTA

Namn: Kristo Ivanov

Född: Belgrad i forna Jugoslavien (numera Serbien)

Uppväxt: Italien och Brasilien

Bor: Umeå och Ingarö, Stockholm

Familj: hustrun Gunnela, bonusbarnen Lotta, Jesper och Niklas, åtta bonusbarnbarn

Intressen: barockmusik, kulturkritik, forskning, gammeldans, spelmansstämmor, resor

Firar: på hemlig ort

frihet från utan även frihet till. Därmed har man förlorat inte bara forskningens politiska dimension utan även den etiska: vad man bör forska om, anser Kristo Ivanov.

OLLE GUNNARSSON
090-15 12 36
olle.gunnarsson@vk.se